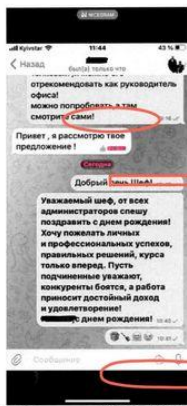

8. Зображення «2022-12-29_165532»

На зображенні «2022-12-29_165532» можна побачити листування з [REDACTED] з [REDACTED] 21.06.1989 року народження, який для робочого оточення використовує псевдонім [REDACTED], використовує telegram акаунт з нікнеймом [REDACTED], де [REDACTED] вітаючись з [REDACTED] називає його «шеф» та вітає його з днем його народження.

8. Зображення «2022-12-29_165532»

На зображенні «2022-12-29_165532» можна побачити листування з [REDACTED] з [REDACTED] 21.06.1989 року народження, який для робочого оточення використовує псевдонім [REDACTED], використовує telegram акаунт з нікнеймом [REDACTED], де [REDACTED] вітаючись з [REDACTED] називає його «шеф» та вітає його з днем його народження.

ПОСЕРТИФІКАЦІЯ
Прим. № 1

ПРОТОКОЛ
про проведення негласної слідчої (розшукової) дії
зняття інформації з електронних інформаційних систем

м. Київ [REDACTED] січня 2023 року

Розпочато: «[REDACTED]» год. «[REDACTED]» хв.
Закінчено: «[REDACTED]» год. «[REDACTED]» хв.

Старший оперуповноважений [REDACTED] управління ГУ «Д» ДЗНД СБ України капітан [REDACTED] розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Служби реєстру досудових розслідувань за № [REDACTED] від [REDACTED] року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого [REDACTED] КК України, в рамках виконання доручення прокурора у кримінальному провадженні – прокурора відділу Київської міської прокуратури [REDACTED] від [REDACTED] року на підставі ухвали слідчого судді Київського апеляційного суду [REDACTED] від 01.12.2022 року про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а саме, – зняття інформації з електронних інформаційних систем або їх частини без відома їх власника, володілля або утримувача, що містяться в електронних інформаційних системах на яких оброблюється або зберігається інформація з використанням програмного забезпечення для обміну повідомленнями (месенджерів): «Viber», «WhatsApp», «Telegram» абонентського номеру [REDACTED] користується [REDACTED] року народження.

Матеріали, одержані внаслідок проведення негласної слідчої (розшукової) дії, надіслані з Департаменту оперативно-технічних заходів СБ України, оригінали збережені на спеціальному технічному засобі Департаменту оперативно-технічних заходів СБ України, а копії знаходяться на компакт-дисках DVD R реєстр. [REDACTED] темною.

ВСТАНОВЛЕНО:

Компакт диск: «НР» [REDACTED] темною, на диску містяться 30 (тридцять) файлів формату зображення «PNG»: «2022-12-29_165421», «2022-12-29_165443», «2022-12-29_165445», «2022-12-29_165446», «2022-12-29_165448», «2022-12-29_165450», «2022-12-29_165452», «2022-12-29_165454», «2022-12-29_165456», «2022-12-29_165457».

Ще кілька слів про псевдоНС(Р)Д.

Дешевизна та поширеність спеціальних технічних засобів, а також використання шкідливого програмного забезпечення (ШПЗ) для отримання інформації правоохоронними органами призвело до того, що все частіше трапляються випадки, коли спочатку оперативним підрозділом нелегально отримується інформація, що може бути в подальшому використана в інтересах кримінального судочинства, а вже після цього реєструється кримінальне провадження та направляється до суду клопотання про надання дозволу на проведення НС(Р)Д. В такому випадку ухвала слідчого судді є не підставою для проведення НС(Р)Д, а лише способом легалізації інформації, що одержана нелегально, за відсутності встановлених законодавством підстав та з порушенням встановленого порядку. В таких випадках ключовим є приховання у

процесуальних документах справжніх обставин одержання цієї інформації. На допомогу правоохоронцям у цьому питанні прийшов і Верховний Суд, який неодноразово висловлював у своїх рішеннях позицію, що відсутність у протоколах НС(Р)Д відомостей про порядок (перебіг) їх проведення, застосовані технічні засоби, є не важливим і це не має значення для оцінки таких доказів. Як наслідок, вимоги ст. ст. 104, 252 КПК України щодо відображення у протоколах НС(Р)Д «перебігу» слідчої дії, - ігноруються. До чого це призводить, на прикладі з кримінального провадження.

Отже, вашій увазі пропонується фрагмент протоколу про проведення НС(Р)Д – зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264 КПК України). На першому аркуші він містить наступні ключові дані: 1) підставою для зняття інформації була ухвала слідчого судді від 01.12.2022; 2) захід стосувався зняття інформації з месенджерів, що використовуються на мобільному телефоні певного користувача з певним номером. Замість наведення відомостей про хід/перебіг слідчої дії - зазначено лише, що з оперативно-технічного підрозділу надійшов оптичний диск з файлами, що створені 29.12.2022.

На перший погляд, файли було одержано 29.12.2022, тобто після надання дозволу слідчим суддею, тобто законно, з лише одним «невеличким» недоліком – не зазначено, яким чином одержано доступ до цієї інформації, яка до того ж є приватним спілкуванням.

На другому екрані міститься фото з вилученого листування у месенджері «Telegram». На фото зафіксовано наступні дані: 1) екран містить смс-повідомлення з привітанням особи «Шеф» з днем народження; 2) позначка «сьогодня», що відображає період часу коли було фактично зроблено екран з цього застосунку.

Зазначений файл названо «2022-12-29_165532», і своєю назвою у невтаємничених правників він може створювати враження, що доступ до цього файлу/екрану було одержано 29.12.2022 і його назву згенеровано автоматично.

Але... Звертаємо увагу, що оперативний працівник, маючи на меті за допомогою змісту смс-повідомлення ідентифікувати співрозмовника, після екрану зазначає у пояснювальному записі відомості про особу, якій було адресовано привітання, зокрема, що днем народження цієї особи є 21.06.1989 року.

Аналізуючи такі відомості ми можемо дійти логічного висновку, що направлення такого смс у день народження «Шефа», з відображенням на екрані відомостей месенджеру, що автоматично генеруються – «сьогодня», вказує на те, що зазначений екран було зроблено 21.06. (у день привітання), тобто до одержання дозволу слідчого судді на втручання у приватне спілкування (по факту і до внесення відомостей в ЄРДР). Отже, спеціальну програму (ШПЗ) було інстальовано на мобільний пристрій до того, як було розпочато кримінальне провадження та одержано дозвіл слідчого судді на втручання в приватне спілкування. Невідповідності, щодо часу створення екранів листування містяться і на інших екранах з месенджеру, а вищезазначений наведено лише як найяскравіший.

Отже, під час дослідження таких протоколів НС(Р)Д важливо приділяти увагу в першу чергу обставинам: 1) створення файлів та метаданим, щодо часу і обставин їх створення (містяться на дисках, що є додатком до протоколу); 2) співвідносити відомості, що містяться на екранах про час, коли «працювали» з мобільним пристроєм (зазвичай шкідливе програмне забезпечення інстальюється на пристрої, в яких не застосовується двофакторна аутентифікація в нічний час); 3) порівняти час створення файлу певного екрану з часом, відображеним на цьому екрані як встановлений час на мобільному пристрої (наприклад на фото зазначено 3-я година ночі, а файл створено о 12 дня); 4) порівнювати зафіксовані екрани з інформацією на мобільному пристрої (зазвичай вилучається правоохоронцями, проте як речовий доказ підлягає наданню стороні захисту при виконанні вимог ст. 290 КПК України), щодо наявності на пристрої зафіксованих повідомлень, часу їх видалення з месенджеру, часу перевстановлення месенджеру тощо. Наприклад, якщо месенджер з усім листуванням видалювався (належним чином), а згодом переустановлювався, до початку «офіційного» проведення НС(Р)Д, пояснити, яким чином було одержано інформацію прокурорам в суді буде складно.